

Rezoluția Comitetului Regiunilor privind schimbările climatice: drumul către copenhaga**Adoptată la 18 iunie 2009**

(2009/C 211/09)

SCHIMBĂRILE CLIMATICE, O PROVOCARE PENTRU AUTORITĂȚILE LOCALE ȘI REGIONALE

Comitetul Regiunilor

1. **reamintește** că schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai importante provocări politice cu care se confruntă omenirea. În acest sens, autorităților locale și regionale le revine un rol-cheie în combaterea lor, nu în ultimul rând deoarece aceste autorități sunt cele care suportă, în cele mai multe cazuri, costurile sociale și economice rezultate;

2. **subliniază** că actuala criză economică nu trebuie să se transforme într-un argument pentru reducerea eforturilor, ci, dimpotrivă, să devină un argument în favoarea intensificării acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice. Criza economică ar trebui să reprezinte o ocazie de a consolida cunoștințele tehnice și de a desfășura activități orientate spre schimbările climatice;

3. **subliniază** că numeroase autorități locale și regionale contribuie deja în mod esențial la succesul inițiativelor privind politica energetică europeană și politica climatică, jucând un rol crucial în punerea în aplicare a politicilor respective, prin măsuri în domenii cum sunt: transportul public, infrastructurile pentru transporturi și energie, locuințele, planificarea urbană, eficiența energetică și comunicarea publică;

4. **subliniază** vulnerabilitatea regiunilor europene la schimbările climatice și faptul că există mari diferențe între capacitățile lor de adaptare, în special din cauza diferențelor de dezvoltare socio-economică, de condiții naturale și de densitate a populației; zonele montane; zonele costiere, regiunile ultraperiferice și insulare, precum și multe zone semiaride din bazinul mediteranean sunt printre regiunile cele mai vulnerabile în fața efectelor adverse ale schimbărilor climatice;

5. **este convins** că măsurile politice de reducere a schimbărilor climatice vor avea un cost semnificativ mai redus decât costul estimat al schimbărilor în sine;

6. **consideră** că o politică eficientă în domeniul climei poate preveni inegalitățile sociale care sunt o consecință a schimbărilor climatice;

7. **subliniază** că tranziția la o economie fără emisii de dioxid de carbon reprezintă un important pas înainte pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă, în special pentru autoritățile locale și regionale;

URMĂTOARELE ETAPE ÎN NEGOCIERILE INTERNAȚIONALE PRIVIND CLIMA

8. **îndeamnă** Uniunea Europeană să-și intensifice eforturile la cel mai înalt nivel pentru a consolida coaliția internațională împotriva schimbărilor climatice și pentru a garanta că acordurile post-Kyoto privind reducerea emisiilor vor fi încheiate

pe baza unor valori-țintă ambițioase, transparente și obligatorii din punct de vedere juridic.

9. **subliniază** necesitatea de a asigura reprezentarea CoR în delegația UE la conferința CCONUSC COP 15 din Copenhaga, în decembrie 2009, ca voce a autorităților locale și regionale.

10. **își exprimă** preocuparea pentru faptul că în cel mai recent proiect al documentului de negociere al grupului de lucru ad-hoc privind acțiunea de cooperare pe termen lung în cadrul Convenției (AWG-LCA), deși se recunoaște importanța eforturilor nivelurilor sub-naționale de adaptare la schimbările climatice, nu se vorbește nimic despre rolul acestora în atenuarea efectelor sau în orice fel de viziune pe termen lung legată de modul de soluționare a problemei schimbărilor climatice.

RECOMANDĂRI POLITICE GENERALE

11. **solicită** Comisiei Europene și statelor membre să aplice principiul subsidiarității atunci când elaborează și negociază o nouă politică pe teme care au legătură cu schimbările climatice și care pot avea efecte semnificative asupra autorităților locale și regionale și asupra cetățenilor, precum și să asigure capacități financiare și umane suficiente atunci când alocă sarcini diferitelor niveluri de guvernare;

12. **subliniază** nevoia lansării unor campanii active de conștientizare, cu sprijinul deplin al autorităților locale și regionale, care dispun de un canal de comunicare directă cu cetățenii;

13. astfel, **salută** angajamentul UE de a realiza sinergia eforturilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, în conformitate cu Agenda de la Lisabona și Acordul de la Gothenburg, dar solicită ca noua Strategie de la Lisabona post-2010 să renunțe la poziția din prezent, când trei procese se desfășoară în paralel, și să urmărească un cadru unic de dezvoltare, care să acopere acțiunile sociale, economice și de mediu ale UE;

14. **recomandă** efectuarea unor investiții substanțiale în infrastructura ecologică: o utilizare pe scară mai largă a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) în administrație; renovarea clădirilor vechi, publice și private, în vederea sporirii performanței energetice; adoptarea unor noi moduri de transport. Trebuie încurajată și utilizarea unor sisteme de iluminat, încălzire și răcire eficiente din punct de vedere energetic. De asemenea, este esențial să se recurgă la achiziții publice ecologice și să fie sporită siguranța aprovizionării cu energie;

15. **consideră** că adaptarea și atenuarea trebuie incluse în toate politicile UE existente, ca obiectiv explicit, inclusiv în politicile-cadru ale UE pentru agricultură și dezvoltare rurală (inclusiv sub aspectul evitării despăduririlor), transporturi, biodiversitate, gospodărirea apei și gestiunea deșeurilor, precum și în programele de finanțare din domenii precum politica de coeziune;

16. **solicită** revizuirea bugetului, programelor, politicilor și, în special, a legislației esențiale a UE post-2013, în lumina schimbărilor de parametri care vor apărea odată cu schimbările climatice;

17. **recomandă** ca, pentru a da răspunsuri politice adecvate la schimbările climatice, să se examineze dacă trebuie elaborați noi indicatori de durabilitate și dacă aceștia să fie luați în considerare ca parametri în noua generație a fondurilor structurale;

18. **subliniază** că autoritățile locale și regionale trebuie să fie pe deplin implicate în conceperea, dezvoltarea, adoptarea și aplicarea strategiilor și planurilor de acțiune naționale privind schimbările climatice;

19. **își reiterează** sprijinul politic deplin pentru Pactul primarilor – lansat de Comisia Europeană împreună cu Comitetul Regiunilor – ca răspuns al orașelor la încălzirea globală, în care aceștia se angajează în mod oficial să reducă emisiile de CO₂ mai mult decât prevăd obiectivele stabilite de UE pentru 2020, și îi solicită Pactului să își manifeste deschiderea față de toate autoritățile subnaționale relevante. Recomandă ca Pactul primarilor să fie dezvoltat în continuare și să fie puse la dispoziție resursele adecvate pentru dobândirea expertizei și elaborarea de strategii adaptate nevoilor specifice ale autorităților locale;

ADAPTAREA

20. **recomandă** ca bugetul comunitar să fie construit astfel încât toate autoritățile locale și regionale europene să fie la fel de bine pregătite a face față schimbărilor climatice și să dispună de resursele necesare pentru a preveni cauzele și a se adapta la consecințe, în special în avantajul persoanelor și agenților economici celor mai afectați de criză;

ATENUAREA

21. **consideră** că principiul „poluatorul plătește” trebuie să fie aplicat în toate politicile comunitare legate de protecția mediului și climă, prin internalizarea costului de mediu al bunurilor și serviciilor;

22. **sprijină** principiul cooperării și solidarității dintre statele membre, astfel cum este inclus în noul sistem UE de comercializare a cotelor de emisii (ETS) între statele membre mai avansate din punct de vedere tehnologic (care dispun de sectoare industriale cu eficiență energetică superioară) și cele mai puțin dezvoltate (ale căror economii prezintă consum mai mare de energie și care trebuie să își accelereze creșterea economică);

23. **consideră** că, în ciuda progreselor înregistrate, trebuie consolidate în continuare transparența și fiabilitatea pe termen lung ale sistemului ETS și trebuie urmărite atent efectele sociale și de mediu ale măsurilor propuse, mai ales la nivel regional și local;

24. **recomandă** să se acorde atenția cuvenită cerințelor politicilor de dezvoltare regională și ia notă de faptul că, pentru o transparență sporită și o bună funcționare a pieței emisiilor de dioxid de carbon, unele instalații industriale ar putea fi supuse unor restructurări profunde, ajungându-se chiar la eliminarea din

sistemul de producție a instalațiilor celor mai puțin eficiente sau a celor care se află deja în stare de criză; în același sens, recomandă sprijinirea activă a proceselor de reconversie industrială, precum și a celor de reconversie profesională a lucrătorilor implicați;

25. **amintește** că, pe lângă comercializarea cotelor de emisie, sunt necesare mari eforturi în special pentru a se realiza trecerea la moduri de transport mai ecologice. recomandă guvernelor naționale să extindă infrastructurile feroviară și fluvială și să promoveze transportul intermodal în general;

26. având în vedere dependența de petrol a sectorului de transporturi european, **regretă** că a doua revizuire strategică a politicii energetice nu prezintă, alături de pachetul privind eficiența energetică, nicio propunere de creștere a eficienței transporturilor, nici măcar în domenii cum sunt: transportul feroviar și alte moduri de transport public, vehiculele eficiente din punct de vedere energetic, folosirea alternativă a automobilului de către mai multe persoane (*car sharing*), șofatul ecologic (*eco-driving*), acțiunile de convingere a unui număr mai mare de persoane să utilizeze bicicleta etc.;

27. **este de părere** că politica energetică și politica de protecție a climei se află într-o strânsă relație și trebuie armonizate, deoarece 80 % din emisiile de CO₂ din Europa provin din producția de energie.

28. **regretă** faptul că nu a putut fi introdus un obiectiv obligatoriu de eficiență energetică în Pachetul pentru energie și schimbări climatice 2008, acest obiectiv reprezentând veriga lipsă în atingerea gradului necesar de reducere a CO₂;

29. **subliniază** existența unor diferențe între progresele realizate în ultimii ani de orașele și regiunile din UE în ceea ce privește reducerea emisiilor de CO₂ și a consumului energetic. Trebuie să se țină seama de faptul că între statele membre și în interiorul acestora, în special între zonele urbane și cele rurale, există niveluri diferite de intensitate energetică în producția și consumul de energie, precum și niveluri diferite ale emisiilor corespunzătoare de gaze cu efect de seră;

30. **consideră** că planurile regionale de acțiune în domeniul schimbărilor climatice și/sau cele privind energia durabilă pot asigura legătura între inițiativele locale și naționale, care trebuie să introducă instrumente practice pentru a putea atinge valorile-țintă: de asemenea, trebuie să se aloce fonduri adecvate;

31. **recomandă** alocarea de resurse și adoptarea de măsuri suplimentare, pe lângă utilizarea fondurilor structurale europene, ca instrumente utile de sprijinire a politicilor de adaptare și a măsurilor de atenuare, cum sunt economisirea energiei și utilizarea energiei din surse regenerabile în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Astfel ar crește sprijinul acordat politicii europene în domeniul climei;

32. **solicită** o sporire a finanțării cercetărilor în domeniul tehnologiilor de captare a dioxidului de carbon, care ar trebui utilizate în combinație cu alte măsuri de atenuare, în vederea obținerii unor reduceri considerabile și atât de necesare ale emisiilor de gaze cu efect de seră;

33. **dorește** să se asigure că mecanismele de sprijin sunt accesibile producătorilor de energie din surse regenerabile, indiferent de nivelul lor, inclusiv instalațiilor mici, și consideră că, din motive de coerență, sprijinul pentru energia din surse regenerabile ar trebui orientat către reducerea utilizării combustibililor fosili;

PROTECȚIA CETĂȚENILOR VULNERABILI

34. **consideră** că, prin promovarea energiei durabile și a eficienței energetice, Pactul primarilor poate stimula orașele și regiunile să efectueze schimbările necesare în vederea protejării celor mai vulnerabili cetățeni, în special a celor care au venituri mici și fixe, împotriva efectului prețurilor ridicate ale energiei și a

lipsei combustibilului; măsurile trebuie luate în așa fel încât să se evite subvenționarea consumului de energie și să se permită acordarea de stimulente financiare cu valoare ridicată pentru a mări eficiența energetică și, dacă este posibil, pentru a reduce consumul energetic;

35. **susține ferm** necesitatea de a-i proteja pe cetățenii vulnerabili în eventualitatea creșterii prețurilor în special la energia electrică, inclusiv prin acordarea de asistență pentru îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor;

36. **își mandatează** președintele să transmită prezenta rezoluție Președinției cehe și celei suedeze, Comisiei Europene și statelor membre, precum și partenerilor din ONU.

Bruxelles, 18 iunie 2009

Președintele

Comitetului Regiunilor

Luc VAN DEN BRANDE

ANEXĂ

Lista avizelor recente ale CoR care au relevanță directă sau indirectă pentru subiectul schimbărilor climatice

- Pachetul de redresare economică și rolul autorităților locale și regionale, CdR 12/2009 fin
 - Energia: revizuirea strategică și performanța energetică a clădirilor, CdR 8/2009 fin
 - Cartea verde privind coeziunea teritorială, CdR 274/2008 fin
 - Al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială, CdR 273/2008 fin
 - Contribuția regiunilor la îndeplinirea obiectivelor europene privind schimbările climatice și energia, cu referire specială la pactul primarilor, CdR 241/2008 fin
 - Soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor, CdR 254/2008 fin
 - Strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, CdR 245/2008 fin
 - Propunerile legislative ale Comisiei privind politica agricolă comună după evaluarea „stării de sănătate”, CdR 162/2008 fin
 - Sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră, CdR 161/2008 fin
 - Promovarea energiei regenerabile, CdR 160/2008 fin
 - Contribuția autorităților regionale și locale la strategia Uniunii Europene în favoarea dezvoltării durabile, CdR 85/2007
 - O politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană, CdR 22/2008 fin
 - Piețele europene ale energiei electrice și gazelor: al treilea pachet legislativ, CdR 21/2008 fin
 - Reforma bugetului european. Pentru o Europă în schimbare CdR 16/2008 fin
 - Rezolvarea problemei deficitului de apă și a secetei în Uniunea Europeană, CdR 313/2007 fin
 - Strategia pentru regiunile ultraperiferice: realizări și perspective, CdR 309/2007 fin
 - Cartea verde privind transporturile urbane, CdR 236/2007 fin
 - Evaluarea stării de sănătate a politicii agricole comune, CdR 197/2007 fin
 - Adaptarea la schimbările climatice în Europa – posibilitățile de acțiune ale Uniunii Europene, CdR 118/2007 fin
 - Pachetul energetic, CdR 111/2007 fin
 - Limitarea schimbărilor climatice globale la 2 °C și includerea sectorului aviației în sistemul comunitar de comercializare a cotelor de emisie, CdR 110/2007 fin
-